

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברת הכנסת: **זהבה גלאון**

אחמד טיבי, נסים זאב, רונית תירוש, דב חנין, שלי יחימוביץ, אבשלום וילן, אורי אריאל, גדעון סער, איתן כבל, אורית נוקד, אליהו גבאי, יולי יואל אדלשטיין, טלאב אלסאנע, קולט אביטל, משה שרוני מאיר פרוש, חיים אורון, שרה מרום שלו, מרינה סולודקין

הצעת חוק העונשין (תיקון - איסור פרסום מודעות המציעות שירותי זנות), התשס"ח-2008

החלפת סעיף 205 א. 1. בחוק העונשין, התשל"ז-1977¹ (להלן - החוק העיקרי), במקום ס' 205 א יבוא:

205 א (א) המפרסם פרסום על מתן שירותי זנות, דינו - מאסר שנה אחת. "איסור פרסום מודעות המציעות שירותי זנות"

205 ב (ב) המפרסם פרסום על מתן שירותי זנות של אחד מאלה, דינו - מאסר שבע שנים:

(1) קטין; לענין עבירה לפי סעיף קטן זה, אחת היא אם שירות הזנות ניתן בישראל או מחוץ לישראל, אם המידע מתייחס לקטין מסוים אם לאו, או אם הפרסום מציין שנותן השירות הוא קטין אם לאו;

(2) משתמש בסמים מסוכנים, כמשמעותם בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973²;

(3) נפגע עבירת סחר בבני אדם כהגדרתה בסעיף 377א.

(ג) הורשע אדם על עבירה לפי סעיף זה, יטיל עליו בית-המשפט, נוסף על כל עונש אחר, קנס בסכום הגדול פי ארבעה משווי התמורה, כספית או אחרת, שקיבל עבור ביצוע הפרסום;

(ד) בסעיף זה - "שירותי זנות" - כל עסקת חליפין של מין בתמורה, ואין נפקא מינא אם הייתה התמורה בכסף או בשווה כסף, או אם הוגדרו יחסי הזנות המוצעים כ"עיסוי", "אירוח" או "ליווי" או בכל כינוי אחר.

החלפת סעיף 205 ב. 2. במקום סעיף 205 ב לחוק העיקרי יבוא:

205 ב (א) "חילוט" בסעיף זה:

¹ ס"ח התשל"ז, ע"מ 226.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

"רכוש" ו"רכוש הקשור לעבירה" – כהגדרתם בחוק
מאבק בארגוני פשיעה.

(ב) הוראות סעיפים 5 עד 33 לחוק מאבק בארגוני
פשיעה התשס"ג-2003³, למעט סעיפים 8, 14(2) ו-31
לחוק האמור, יחולו על חילוט רכוש הקשור לעבירה לפי
סעיף 205(א), לפי הענין ובשינויים המחוייבים.

(ג) על החלטת בית המשפט על חילוט רכוש הקשור
לעבירה לפי ס' 205(ב)(3), יחול ס' 377ה, לפי הענין
ובשינויים המחוייבים.

ביטול סעיף 205 ג 3. בחוק העיקרי, סעיף 205 ג – בטל.

דברי הסבר

חוק העונשין אינו אוסר על עיסוק בזנות, אך מפליל את כל הגורמים המעורבים בניצולה. פרסום שירותי
זנות הינו חוליה הכרחית בשרשרת הזנות והסחר, אולם למרות זאת, הוא הותר עד כה בסייגים מסוימים.
הצעת החוק מציעה לאסור על הפרסום כעל עוד אחת מן העבירות הנלוות הקשורות לניצול הזנות.
הסייגים שנקבעו על פרסום מודעות זנות בחוק העונשין עד היום נחקקו במטרה להגן על רגשות
הציבור. החוק לא הביא בחשבון את ניצולן של הנשים שפורסמו במודעות, כמו גם את רווחי העתק
שהרוויחו המפרסמים על חשבונן. הוא נחקק במנותק מן המדיניות הכללית בנושא הזנות, הרואה בה
תופעה חברתית שלילית ומפלילה את מנצליה, החיים על חשבון הנשים המוזנות. בכלל זה, לא הביא
החוק עד כה בגדר שיקוליו את השפעת הפרסום על מצבן של הנשים המפורסמות במודעות אלה, את
הפגיעה בכבודן, בחירותן, בפרטיותן ואת הצורה בה משפיע הפרסום על הגברת ניצולן על ידי לקוחות.
לפרסום מודעות הזנות שתי מטרות: האחת, הגברת הביקוש, והשניה מתן מידע מדויק על כתובתם
של בתי הבושת, או דרכים אחרות ליצירת קשר עם זונות. אכיפה מוגברת יוצרת לא פעם מעבר של בתי
בושת רבים לדירות מוסתרות, ואמצעי הפרסום הם הדרך העיקרית באמצעותה יכול הלקוח לאתרם. לכן,
קיימת חשיבות רבה לגדיעתה של חוליה זו, חוליית הפרסום, כפי שקיימת חשיבות רבה לגדיעתה של כל
חוליה בשרשרת הסחר ((ע"פ 10545/05 מ"י נ' אלדנקו ואח' (פס"ד מיום 6.2.06)).

הצעת חוק זו מציבה לנגד עיני הציבור לראשונה את הנשים המפורסמות במודעות, לעתים קרובות
בכפיה או תוך ניצול מצוקה, מעניקה להן הגנה שנשללה מהן עד כה, יוצרת לראשונה הרתעה משמעותית
בקרב המפרסמים, וצפויה לתרום תרומה ניכרת לצמצום תופעת הזנות. בנוסף, הצעת החוק נועדה לתת
מענה לקשיים רבים בהם נתקלו המשטרה והפרקליטות בהתמודדותן עם תופעת הפרסומים, המותרים
בפועל, למרות היותם חלק בלתי נפרד מפעילותם הבלתי חוקית של סרסורים וסוחרי נשים. בישיבת
וועדת המשנה בנושא הסחר בנשים מיום 26.6.07 הציגה את הדברים השופטת דליה דורנר כך: "אם היינו

³ ס"ח התשס"ג, עמ' 502.

מפרשים את כל הפרסומים האלה כסיוע לסרסרות, זה הרבה יותר פשוט. הרע בזה שנותנים יוצאים מן הכלל. אומרים שמותר לפרסם מודעה בתנאים אלה ואחרים, אבל מה פתאום? זאת סרסרות." הצעה זו עולה בקנה אחד עם חופש הביטוי. בתי המשפט פסקו לא פעם כי יש להגביל את חופש הביטוי במקרים בהם נשקפת סכנה "קשה חמורה ורצינית" לרגשות הציבור. במקרה דנן, אין הדברים אמורים רק בסכנה לרגשות הציבור, כי אם בפגיעה ממשית, קשה וכואבת באלפי נשים המוזנות בישראל מדי שנה. בהקשר זה חשוב להדגיש, כי אין המדובר על פי רוב בחופש הביטוי של הנשים המפורסמות במודעות, כי אם ב"חופש הביטוי" של סוחריהן וסרסוריהן; כמו כן, יש לקחת בחשבון כי דברים אמורים בחופש ביטוי מסחרי, ולא בחופש ביטוי בהקשר הפוליטי או הדתי, למשל.

הצעת החוק מבקשת להיאבק בפרסום בשלושה מישורים: במישור הראשון, בעצם האמירה כי המודעות פסולות, שכן הן מבזות ומשפילות נשים, פוגעות במעמדן בחברה והופכות אותן לחפץ, ולכן פסולות מכל וכל; במישור השני, בכך שהיא קובעת עונש מאסר מחמיר משהיה בעבר, של שנת מאסר, שנועד ליצור הרתעה; ובמישור השלישי, היא מכתיבה מאבק כלכלי חסר פשרות, ויוצרת הסדר של חילוט חובה וקנס חובה ביחס לנאשמים לפי חוק זה, כך שלא ימצא חוטא נשכר, וכל תשלום שיגיע לידי המפרסם תמורת הפרסום יצא מידיה במסגרת ההליך המשפטי, תוך תשלום סכום גבוה בהרבה מכפי שהרוויח.

על מנת להפוך את המאבק בפרסום ליעיל יותר, מאמצת הצעת החוק את ההלכה שנקבעה בפסק דין שוקן, לפיה שימוש בשמות קוד שונים כגון "עיסוי", "אירוח" ושמות נוספים אין בו די על מנת להכשיר פרסום מעין זה ככל שדברים אמורים בשירותי זנות (פ 3635/02 מ"י נ' רשת שוקן בע"מ ואח' (הכרעת דין מיום 14.9.04)